

Gäller från 2020-01-01

Regler och riktlinjer för utbildning av exteriördomare

SVENSKA KENNELKLUBBEN

Innehållsförteckning

Utbildningsgång	5
1. Grundutbildning	7
1.1 Ringsekreterarutbildning.....	7
1.2 Tjänstgöring som ringsekreterare.....	7
1.3 Central kurs i Anatomi samt Regler och bedömning.....	7
1.4 Teoretiskt centralprov	7
1.5 Praktiskt inträdesprov.....	8
1.6 Ansökan till preparandkurs	8
1.7 Remissförfarande.....	8
1.8 Intervju.....	8
1.9 Preparandkurs	8
1.10 Grundutbildningens elevtjänstgöringar	9
1.11 Grundutbildningens aspiranttjänstgöringar	11
1.12 Passiv tjänstgöring	12
1.13 Auktoriserad exteriördomare	12
2. Vidareutbildning och utökning av rasregister	14
2.1 Utbildning och förberedelser	14
2.2 Allmänna riktlinjer och ansökan om utökning av rasregister	14
2.3 Passiv tjänstgöring	14
2.4 Ansökan om utökning av rasregister – yttrande från specialklubb.....	15
2.5 Närvarokrav för exteriördomare som önskar utöka sitt rasregister med bruks-, jakt- eller vallhundar.....	16
2.6 Olika former för kunskapskontroll vid utökning av rasregister	16
2.7 Elev- och aspiranttjänstgöring vid utökning av rasregister	16
2.8 Examinationer	18
2.8.a Enskild examination vid utställning.....	20
2.8.b Examination i anslutning till utbildningshelg, domarkonferens eller kvällar/helger.....	20
2.9 Presentation av udda raser	21
2.10 Följdauktorisering	21
2.11 Kriterier för auktorisation av gruppallrounddomare.....	21

2.12 Riktlinjer för allrounddomare	22
3. Till Sverige inflyttad domare	23
3.1 Anvisningar för tjänstgöring, auktorisation och utökning av rasregister för till Sverige inflyttad domare från annat FCI-land	23
3.2 Anvisningar för tjänstgöring, auktorisation och utökning av rasregister för till Sverige inflyttad domare från icke FCI-land.....	23

www.skk.se

Utbildningsgång

för exteriördomare i grundutbildning

Formella krav och personliga egenskaper

- Medlemskap i SKK-organisationen
- Mångårig uppfödareerfarenhet eller motsvarande
- Ringsekretererauktorisation med ett flertal tjänstgöringar
- Central kurs i *Anatomi* samt *Regler och bedömning*
- Godkänt teoretiskt centralprov i *Anatomi* respektive *Regler och bedömning*
- Godkänt praktiskt inträdesprov
- Stor kynologisk erfarenhet
- Brett hundintresse
- Erfarenhet av och handlag med hund
- Förmåga att uttrycka sig väl i tal och skrift
- Goda språkkunskaper
- Förmåga att fatta beslut i pressade situationer
- Stor integritet
- God iakttagelse- och koncentrationsförmåga

Central kurs

En tredagarskurs i *Anatomi* samt *Regler och bedömning* arrangerad av SKK centralt för personer som har för avsikt att söka till pre-

parandkursen för blivande exteriördomare. Deltagande i kursen är obligatoriskt.

Teoretiskt centralprov

Ett teoretiskt centralprov ska avläggas i ämnena *Anatomi* respektive *Regler och bedömning*, med godkänt resultat.

Praktiskt inträdesprov

Ett praktiskt inträdesprov ska avläggas med godkänt resultat.

Remissförfarande

Yttrande gällande den sökandes lämplighet till domarutbildning begärs av SKK från berörd special- och länsklubb.

Intervju

SKKs domarkommitté (DK) tar, med hänsyn till de sökandes kvalifikationer, ut dem som ska kallas till intervju. De lämpliga kallas till preparandkurs.

Preparandkurs

Kursen hålls under sex dagar och avslutas med en examination i praktisk bedömning. Godkännande leder till behörighet som domarelev.

Elevtjänstgöring i grundutbildningen

Efter fullgjorda elevtjänstgöringar kallar DK till aspiranttjänstgöring.

Aspiranttjänstgöring i grundutbildningen

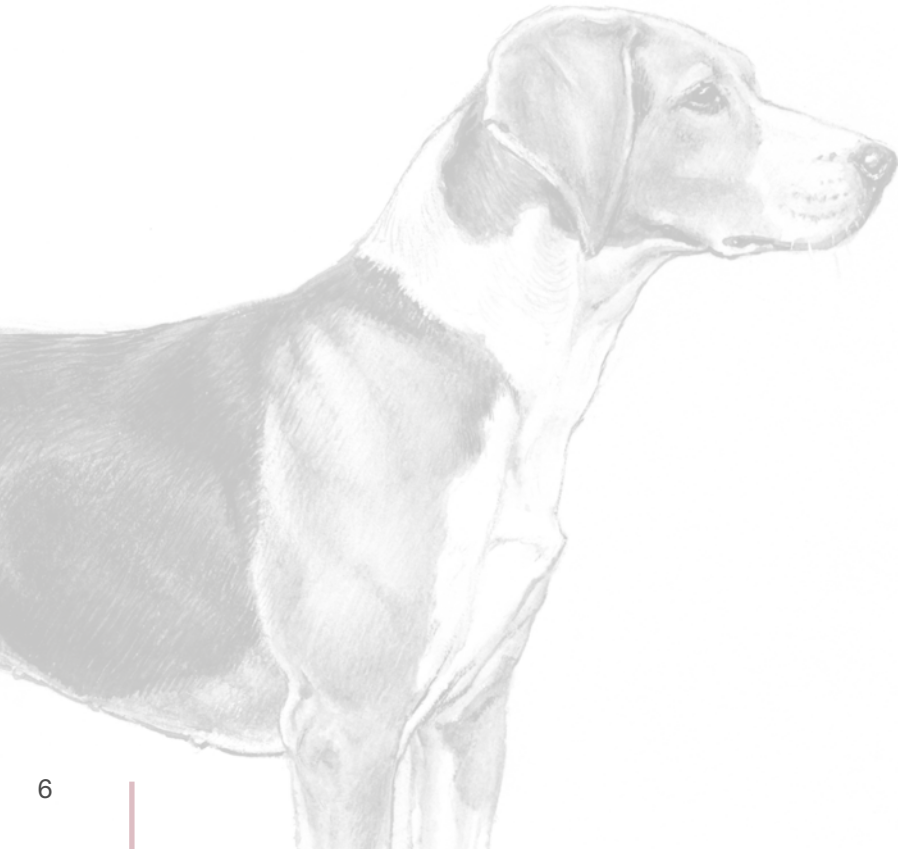
Efter fullgjorda aspiranttjänstgöringar auktoriserar DK personen för aktuell ras.

Auktoriserad exteriördomare

I och med att en person erhållit auktorisation på sin första ras i grundutbildningen så är han/hon därmed av SKK auktoriserad exteriördomare.

Närvaro vid bruks-, jakt- och vallhundsprov

Frågan om närvarokrav vid bruks-, jakt- och vallhundsprov handhas av specialklubben (gäller raser där provmerit krävs för erhållande av SE UCh).

1. Grundutbildning

Utbildningsgången bör normalt omfatta momenten 1.1 till 1.11. Om särskilda skäl föreligger kan DK medge befrielse från något av momenten.

Avsteg från den normala utbildningsgången tillåts endast i undantagsfall.

1.1 Ringsekreterarutbildning

Den blivande domareleven ska ha genomgått ringsekreterarutbildning anordnad av länsklubb enligt fastställda riktlinjer och vara auktoriserad ringsekreterare.

1.2 Tjänstgöring som ringsekreterare

Den blivande domareleven ska, efter auktorisation som ringsekreterare, fullgjort ett flertal tjänstgöringar (minst fem) vid av läns- eller specialklubb anordnad officiell utställning.

1.3 Central kurs i Anatomi samt Regler och bedömning

Den blivande domareleven ska delta i den av SKK centralt arrangerade kursen i *Anatomi* samt *Regler och bedömning*.

Förkunskaper för den centrala kursen är att ha deltagit vid *Grundkurs i anatomi och bedömning* eller motsvarande kunskaper, mångårig uppfödarefarenhet, ringsekrete-

rar-auktorisering samt ett flertal tjänstgöringar som ringsekreterare, stor kynologisk erfarenhet samt förmåga att uttrycka sig väl i tal och skrift.

Den centrala kursen omfattar tre dagar. Deltagarantalet är maximerat till 24 personer/kurs. Överstiger antalet sökande 24 personer sker en gallring där hänsyn tas till den anmäldes möjlighet att antas till preparandkursen för blivande exteriördomare utifrån den information som lämnats vid anmälan. Deltagare som underkänts vid centralprov (se nedan) ges, i mån av plats, möjlighet att gå kursen ytterligare en gång. Deltagare som inte anses lämpliga för vidare utbildning ska informeras om detta under kursen.

1.4 Teoretiskt centralprov

För att skriva provet måste man ha gått den centrala förberedande kursen i *Anatomi* samt *Regler och bedömning*.

Provet, som består av två delar (*Anatomi* respektive *Regler och bedömning*) arrangeras under en och samma dag vid samma tidpunkt på flera platser i landet.

Facit anslås vid respektive provplats i direkt anslutning till att provet genomförts.

Godkänt resultat på båda proven är obli-

gatoriskt för sökande till preparandkursen.

Det godkända resultatet är giltigt till utgången av det kalenderår som infaller fem år efter provtillfället. Giltigt prov ska finnas vid tiden för sista anmälningsdag till preparandkurs.

Underkänt delprov får skrivas om två gånger. Omskrivning kan tidigast ske vid nästa ordinarie provtillfälle.

1.5 Praktiskt inträdesprov

För att delta vid det praktiska inträdesprovet måste man ha gått den centrala förberedande kursen i *Anatomi* samt *Regler och bedömning*, samt vara auktoriserad ringsekreterare med flertalet tjänstgöringar och ha erfarenhet av hundverksamhet.

Det praktiska inträdesprovet arrangeras av SKKs domarkommitté. Godkänt inträdesprov är obligatoriskt för sökande till preparandkursen. Det godkända resultatet är giltigt till utgången av det kalenderår som infaller fem år efter provtillfället. Giltigt prov ska finnas vid tiden för sista anmälningsdag till preparandkurs. Vid ej godkänt resultat kan nytt praktiskt inträdesprov genomföras tidigast vid nästa ordinarie provtillfälle.

Underkänt inträdesprov kan göras om två gånger.

1.6 Ansökan till preparandkurs

Ansökan kan göras först när moment 1.1–1.5 är genomförda och ska skickas till SKKs utbildningsavdelning på därför avsett formulär. Ansökan till grundutbildning kan avse en eller flera raser, dock högst fem raser.

1.7 Remissförfarande

SKKs utbildningsavdelning begär yttrande gällande sökande till preparandkurs från både berörd special- och länsklubb. Vid avslag ska klubben skriftligen motivera sitt

yttrande. DK tar, med hänsyn till yttrandet och övriga kvalifikationer, ut dem som kallas till intervju.

Närvaro vid jakt-, bruks- och vallhundsprov

Gäller raser där provmerit krävs för erhållande av SE UCh. Respektive specialklubb formulerar de krav och/eller rekommendationer som man finner nödvändiga för att en person ska kunna anses kompetent att utbilda sig till exteriördomare för berörd ras. Kräver klubben det så ska domareleven närvara vid prov och kunna styrka detta med närvarointyg. Specialklubben ska vara eleven behjälplig med förslag om tid och plats för närvaro vid prov. Den sökande ska, före preparandkursen, ta kontakt med berörd specialklubb beträffande aktuella krav på bruks-, jakt- och vallhundsmeriter

1.8 Intervju

En arbetsgrupp utsedd av DK bedömer de sökandes meriter (rörande 1.1–1.7) och kallar lämpliga sökande till intervju som genomförs av arbetsgruppen. Arbetsgruppen ska ha en så bred sammansättning som möjligt och ledas av DKs ordförande alternativt annan CS-ledamot. Vid intervjuerna ska arbetsgruppen inte bestå av fler än fyra personer. Efter intervjuerna föreslår arbetsgruppen DK vilka som bör tas ut till preparandkursen. DK avgör därefter vilka som kan kallas till preparandkurs. DKs bedömning och beslut kan inte överklagas.

1.9 Preparandkurs

Efter DKs riktlinjer anordnas en central preparandkurs för blivande domare. Ett lämpligt antal för att genomföra kursen är cirka 15 preparander.

Bedömning av preparanderna pågår under hela kursen

Efter halva kurstiden får preparanden ett underhandsbesked beträffande sina förutsättningar att bli godkänd och ges även möjlighet att korrigera eventuella fel och brister. Preparand som inte anses vara lämplig som domare ska få klara besked om detta.

Utbildningen är inriktad på bedömning av hund, och inte särskilt ingående när det gäller varje enskild ras. Kursen är en finslipning av tidigare förvärvade kunskaper och det förutsätts att den som uttagits till kursen besitter erforderliga kunskaper för sökta rasers historia och standard.

Innehåll

- Anatomi (repetition)
- Bedömningsteknik och bedömningsprinciper
- Bedömning av hundar med exteriöra överdrifter;
- genomgång av Särskilda Rasspecifika Domaranvisningar
- Rasstandarder
- Rastyp; exteriör, mentalitet, rörelser
- Utställnings- och championatregler
- Domaretiska regler
- Psykologi och pedagogik
- Praktisk bedömning

Kursen avslutas med praktisk bedömning - examination

Vid examinationen läggs vikt vid såväl preparandens lämplighet som domare, kännedom om standard för sökta ras/raser som vid bedömning av hund.

Besked om preparanden är godkänd eller underkänd lämnas av kollegiet efter examinationen.

DK beslutar om behörighet som domarelev, se nedan.

Godkänd preparand utser i samråd med SKK/DK och efter kontakt med aktuell domare en mentor ur domarkåren, vilken ska bistå preparanden under den fortsatta utbildningen.

Vid underkännande eller avbruten kurs

Kurskollegiet avgör om deltagare som blivit underkänd kan söka till ny kurs, som regel gäller dock tidigast efter två år. Skulle kursdeltagaren underkännas en andra gång har han/hon inte rätt att delta i ännu en kurs.

Kursdeltagare som tvingas avbryta kursen på grund av till exempel sjukdom eller tungt vägande personliga skäl, bör beredas tillfälle att delta i ny kurs. Personlig ansökan ska inlämnas till SKKs utbildningsavdelning.

Efter godkänd preparandkurs beslutar DK om preparanden ges behörighet som domarelev.

1.10 Grundutbildningens elevtjänstgöringar

Domarelev får inte äga, föra eller låta framföra hund, och inte heller inneha uppfödargrupp, den dag tjänstgöring sker och inte heller på annan dag under utställningen äga, föra eller låta framföra hund för domare där tjänstgöring skett eller ska ske.

Domarelev ska själv ta initiativet till tjänstgöring och denna ska ske i ringen vid officiell utställning och för en så kallad elevdomare (se nedan). Eleven tar själv kontakt med berörd domare samt arrangör. Detta bör ske i god tid dock senast sju dagar innan utställningen. Eleven kan inte få slutgiltigt besked förrän anmälingstiden gått ut då man kan se hur stort antalet hundar är i den aktuella rasen och totalt för den aktuella domaren.

Den tillfrågade domaren bestämmer själv

om han vill åta sig uppdraget som elevdomare och i detta väger domaren bland annat in antalet hundar som anmäls.

Antalet hundar i ring där elevtjänstgöring genomförs får inte överstiga 80.

Endast en elev och en aspirant, alternativt två elever, får tjänstgöra i ringen samtidigt. Detta inkluderar även passiv elev.

Meddelande om tjänstgöring ska finnas anslaget vid ringen, vilket är elevens/aspirantens ansvar att tillse innan tjänstgöringen påbörjas. Elevens närvaro i ringen ska tydliggöras för publiken på lämpligt sätt, gärna muntligt genom ringsekreterarna.

Domareleven ska göra **tre fullvärdiga, godkända elevtjänstgöringar för tre olika domare för var och en av de raser som domareleven har i sin grundutbildning**. Sammanlagt får högst sex elevtjänstgöringar göras per ras.

Som fullvärdig räknas tjänstgöring på ett, för aktuell ras, gott antal hundar. Generella bestämmelser för antalet hundar inom en ras eller rasgrupp, som elev har att bedöma för att tjänstgöringen ska kunna godkännas, går inte att fastställa. Bedömningen bör avse båda könen/samtliga klasser (dock kan i undantagsfall ett kön accepteras). Eleven måste fullgöra det antal hundar som domaren har i ringen av rasen i officiell klass.

Elevdomare

Behörig är domare som:

- Varit auktoriserad exteriördomare i minst fem år.
- Dömt aktuell ras minst fem gånger.

Elevtjänstgöringar

- Elevtjänstgöring kan göras för nordisk domare.

- **Minst en** av de godkända tjänstgöringarna ska göras för svensk domare.
- En elevtjänstgöring får göras för utomnordisk domare, under förutsättning att denne är en erkänd auktoritet i fråga om aktuell ras och inga språksvårigheter föreligger.
- Elevtjänstgöring kan göras i de nordiska länderna vid utställning arrangerad av respektive lands erkända klubbar.
- En elevtjänstgöring kan bytas ut mot deltagande i domarkonferens för aktuell ras (se nedan).

I speciella fall, kan kurskollegiet bestämma för vilka domare som domareleven ska utföra sina tjänstgöringar.

Tjänstgöringens innehåll och genomförande

Elevdomaren ska beakta att elevtjänstgöringen har ett utbildande syfte. Det är av vikt att domareleven handleds på ett sådant sätt att denne får grundlig insyn i praktiska bedömningsprinciper. Vid handledning och prövning av domarelev ska elevdomaren låta eleven delta så aktivt som möjligt i bedömningen. Den domare som inte anser sig ha pedagogisk fallenhet, tillräcklig erfarenhet av en ras eller tid för att handleda domarelev, bör inte åta sig att vara elevdomare.

Elevdomaren har full frihet att själv avgöra hur elevtjänstgöringen ska fullgöras för att han/hon ska kunna bilda sig en säker uppfattning om elevens kunskaper och lämplighet.

Till exempel kan elevdomaren föra en dialog med eleven om de utställda hundarna, låta eleven skriva kritiker för ett mindre eller större antal hundar samt ge eleven råd och anvisningar om bedömningsteknik. Elevdomaren bör vidare pröva elevens förmåga

att placera hundarna i en eller flera konkurrensklasser, dock utan att elevens placering på något sätt görs offentligt. Under inga omständigheter får domaren låta eleven avge öppen kritik över hundarna.

Elevdomarens utlåtande

Elevdomare har skyldighet att på av DK fastställt formulär betygsätta elevens prestation. I domarutlåtandet ska framgå om domaren anser tjänstgöringen godkänd eller underkänd. Utlåtandet ska vara ifyllt till alla delar. På utlåtandet/betyget ska arrangören intyga att kontakt har tagits enligt reglerna (senast sju dagar innan utställningen), i annat fall godkänns inte elevtjänstgöringen.

Utlåtandet insänds direkt av domaren till SKKs utbildningsavdelning, senast 8 dagar från utställningstillfället. Blanketten och frankerat kuvert adresserat till SKK tillhandahålls av eleven.

Eleven kan få ta del av domarens utlåtande via SKKs utbildningsavdelning.

Underkänt betyg

Har eleven fått underkänt betyg två gånger på samma ras, tar DK ställning till om eleven får fortsätta sin grundutbildning eller inte.

Deltagande i domarkonferens

Domarelev i grundutbildning äger rätt och bör delta i de konferenser som anordnas för berörda raser. Eleven har rätt att byta ut en av elevtjänstgöringarna mot deltagande i domarkonferens. Intyg om detta ska insändas till SKKs utbildningsavdelning.

När tillräckligt antal godkända elevtjänstgöringar fullgjorts, beslutar DK om aspirantkallelse och meddelar detta skriftligt via SKKs utbildningsavdelning.

1.11 Grundutbildningens aspiranttjänstgöringar

Domaraspirant får inte äga, föra eller låta framföra hund, och inte heller inneha uppfostringsgrupp, den dag tjänstgöring sker och inte heller på annan dag under utställningen äga, föra eller låta framföra hund för domare där tjänstgöring skett eller ska ske.

Aspirant ska själv ta initiativet till tjänstgöringarna - i praktiken på samma sätt som vid elevtjänstgöringarna, se ovan. Domaraspirant ska således själv ta kontakt med berörd domare i god tid dock senast sju dagar innan utställningen.

Endast en elev och en aspirant, alternativt två elever, får tjänstgöra i ringen samtidigt. Detta inkluderar även passiv elev.

Antalet hundar i ringen där aspiranttjänstgöring sker får inte överstiga 80.

Arrangören ska kontaktas angående tjänstgöringen i god tid, dock senast sju dagar innan utställningen.

Meddelande om tjänstgöringen ska finnas anslaget vid ringen, vilket är elevens/aspirantens ansvar att tillse innan tjänstgöringen påbörjas. Aspirantens närvaro i ringen ska tydliggöras för publiken på lämpligt sätt, gärna muntligt genom ringsekreterarna.

Domaraspirant ska göra **två fullvärdiga, godkända aspiranttjänstgöringar för två olika domare vid officiella utställningar**. Sammanlagt får högst fyra aspiranttjänstgöringar göras per ras.

Som fullvärdig räknas tjänstgöring på ett, för aktuell ras, gott antal hundar. Generella bestämmelser för antalet hundar inom en ras eller rasgrupp, som aspirant har att bedöma för att tjänstgöringen ska kunna godkännas, går inte att fastställa. Bedömningen bör avse båda könen/samtliga klasser (dock kan i

undantagsfall ett kön accepteras). Aspiranten måste fullgöra det antal hundar som domaren har i ringen av rasen i officiell klass.

Aspirantdomare

Behörig är nordisk domare som:

- Varit auktoriserad exteriördomare i minst fem år.
- Dömt aktuell ras minst fem gånger.

Aspiranttjänstgöringar

- **Minst en** av de godkända tjänstgöringarna ska göras för **svensk** domare.
- Aspiranttjänstgöring kan göras i de nordiska länderna vid utställning arrangerad av respektive lands erkända klubbar.

Aspiranttjänstgöringens innehåll

Aspiranttjänstgöringarna i grundutbildningen torde kunna anses vara de allra viktigaste examinationerna inom hela domarutbildningen, då det är dessa som avgör om aspiranten kan få bli auktoriserad exteriördomare eller inte. Det är alltså väsentligt att kunskapskontrollen blir tydlig och därför är en fast struktur av vikt. Elevtjänstgöringarnas pedagogiska prägel ska tydligt ersättas av bedömning av aspirantens kunskaper och färdigheter. Vid aspirant-tjänstgöring ska aspiranten självständigt bedöma och skriva kritiker på huvuddelen av hundarna i officiell klass. Aspiranten bör få en egen del av ringen där han/hon kan genomföra sin bedömning. Kritikerna över de enskilda hundarna ska lämnas till ringsekreteraren innan hundarnas kvalitetspriser meddelas och domaren eventuellt håller öppen kritik. Aspiranten ska skriftligt redovisa sin placering av de hundar som tävlar i konkurrenssklass innan domaren gjort sina placeringar. Aspiranten

ska placera de hundar som tävlar där oavsett om aspiranten själv inte givit dessa hundar *Excellent/Very good*. För övrigt gäller samma bestämmelser som för elevtjänstgöringarna, till exempel ska aspiranten bedöma samtliga hundar i alla klasser inom rasen.

Aspirantdomarens utlåtande

Aspirantdomaren har skyldighet att betyg-sätta aspirantens prestation och ska avge sitt utlåtande på av DK fastställt formulär i enlighet med DKs instruktioner för examinatore och aspirantdomare. Utlåtandet ska vara ifyllt till alla delar. Domaren ska göra tydligt om aspiranttjänstgöringen är godkänd eller underkänd. På utlåtandet/betyget ska arrangören intyga att kontakt har tagits enligt reglerna (senast sju dagar innan utställningen), i annat fall godkänns inte aspiranttjänstgöringen.

Utlåtandet över aspiranten insänds direkt av domaren till SKKs utbildningsavdelning, senast 8 dagar från utställningstillfället. Blanketten och frankerat kuvert adresserat till SKK tillhandahålls av eleven.

Aspiranten kan få ta del av domarens utlåtande via SKKs utbildningsavdelning.

Underkänt betyg

Har aspiranten fått underkänt betyg två gånger på samma ras, beslutar DK om aspiranten får fortsätta sin grundutbildning eller inte.

1.12 Passiv tjänstgöring

Under grundutbildning gäller att passiv tjänstgöring endast får göras för de raser som ingår i grundutbildningen. Dispens kan sökas för närliggande raser. Se mer under punkt 2.3.

1.13 Auktoriserad exteriördomare

När tillräckligt antal godkända aspirant-tjänstgöringar fullgjorts beslutar DK om att grundutbildningen är avslutad för aktuell ras och aspiranten blir auktoriserad exteriördomare och domarkort utfärdas.

Auktorisationen meddelas skriftligen såväl den nye domaren som berörd specialklubb.

Auktoriserad domare erhåller en mätsticka av SKK.

En auktoriserad exteriördomares behörighet är tidsbegränsad till fem år. För domare, som under en femårsperiod tjänstgjort vid flera utställningar varje år, förlängs automatiskt auktorisationen för ny femårsperiod.

För domare, som endast tjänstgjort mera sporadiskt under en femårsperiod, ska frågan om fortsatt auktorisation prövas av DK. En domare som tjänstgör mycket sällan kan inte anses vara i stånd att upprätthålla de färdigheter som är nödvändiga för auktorisation på de raser han/hon har i sin behörighet. Domaruppdrag vid officiella utställningar inom Sverige finns registrerade hos SKK. Det är den enskilde domarens ansvar att föra register över domaruppdrag utanför Sverige.

Exteriördomare ska vara medlem i SKK-organisationen.

Anvisningar och regler

Domaren ska vara väl förtrogen med gällande utställningsregler, anvisningar, etiska regler, särskilda rasspecifika domaranvisningar (SRD) och andra relevanta regler och anvisningar, samt aktuella rasstandarder. Domaren hålls informerad genom information från SKK via post/epost och/eller genom publicering på www.skk.se om ändringar i utställningsregler, beslut i frågor rörande bedömning, förteckning över av SKK godkända klubbar etc.

2. Vidareutbildning och utökning av rasregister

2.1 Utbildning och förberedelser

I denna utbildning ska domaren själv inhämta nödvändiga förkunskaper om den ras/raser de avser vidareutbilda sig på. Domaren kontaktar själv aktuell ras-/specialklubb för att presentera sig och informera om sitt intresse att utbilda sig med sikte på att döma rasen. Klubben ska då ge stöd och konkret vägledning i hur utbildningen bör läggas upp och vad man önskar sig att domaren aktivt ska delta i.

Domaren ska i detta skede också förvissa sig om att ras-/specialklubben är positivt inställd till domarens önskemål om att få utbilda sig på rasen. En god relation mellan specialklubben och domaren är ofta en garanti att domaren efter lyckad utbildning och examination verkligen ges tillfällen att snabbt komma igång med domaruppdrag.

Utöver den information och undervisning som domaren får genom ras-/specialklubben bör han/hon utnyttja möjligheten till passiva tjänstgöringar och närvara vid rasarrangemang av olika slag som domarkonferenser m.m.

Rasstandarder finns på www.sk.se. För flera raser finns även aktuellt domarkompendium på www.sk.se. På begäran kan rasstandard samt aktuellt domarkompen-

dium när sådant finns erhållas från SKKs utbildningsavdelning.

2.2 Allmänna riktlinjer och ansökan om utökning av rasregister

Utökning av rasregister får påbörjas tidigast två år efter auktorisation som domare. Dessutom ska domare vara auktoriserad för samtliga raser som ingått i grundutbildningen och ha dömt dessa minst en gång vardera.

Domare får under vidareutbildning auktoriseras på högst tio raser per kalenderår, undantaget raser med snittsiffra under 3 enligt av DK framtagna lista över snittsiffror för deltagande hundar per ras över de tre senaste åren. Underkänns domaren på flera raser under ett år ska DK överväga att avbryta vidare utökning av rasregistret under viss tid.

2.3 Passiv tjänstgöring

Denna form av utbildning är tillgänglig för elever, aspiranter och domare i utbildning, vilka inte är auktoriserade för den ras där tjänstgöringen ska genomföras. Under grundutbildning gäller att passiv tjänstgöring får göras för de raser som ingår i grundutbildningen, dispens kan sökas för närliggande raser.

Den passiva eleven befinner sig i ringen

tillsammans med domaren och kan således i detalj följa bedömningen. Eleven kan alltså kontinuerligt följa kvalitetsgraderingen i anslutning till att han/hon hör domarens kritik av hundarna - och just detta torde vara speciellt värdefullt.

Eleven ska själv ta initiativet till tjänstgöringen genom att i god tid personligen kontakta den domare han/hon önskar tjänstgöra för och träffa överenskommelse med denne/denna. Arrangören ska kontaktas angående tjänstgöringen i god tid, dock senast sju dagar innan utställningen.

Endast en elev och en aspirant, alternativt två elever, får tjänstgöra i ringen samtidigt. Detta inkluderar även passiv elev.

Eleven bör följa bedömningen av samtliga hundar i rasen. Eleven får inte under bedömningen inleda samtal med domaren och inte heller själv gå igenom hundarna annat än visuellt. Domaren får dock initiera dialog med eleven och även uppmana eleven att gå igenom hundar när detta är lämpligt.

Det är väsentligt att elevens närvaro i ringen under inga omständigheter belastar domaren i hans/hennes arbete som på något sätt kan uppfattas som störande för hundar eller uppvisare. Eleven ska i övrigt förhålla sig till utställarna - före och efter bedömningen - på samma sätt som vid sedvanlig elev- och/eller aspiranttjänstgöring.

Det finns ingen övre gräns rörande det totala antalet hundar en domare tillåts bedöma när han/hon samtidigt har passiv elev i ringen.

Vid utställningen ska eleven innan bedömningen startar meddela ringsekreteraren om tjänstgöringen, så att elevens närvaro i ringen kan tydliggöras för publiken på lämpligt sätt, gärna muntligt genom ringsekreterarna. Meddelande om tjänstgöring ska även finnas anslaget vid ringen, vilket eleven som gör

den passiva tjänstgöringen ska kontrollera innan bedömningen påbörjas. Eleven får inte ställa ut eller visa upp hund den dag tjänstgöring sker och inte heller på annan dag under utställningen ställa ut eller visa upp hund för domare där tjänstgöring skett eller ska ske.

Eleven kan efter bedömningen begära närvarointyg av domaren. Särskild blankett finns på www.skk.se eller rekvideras från SKKs utbildningsavdelning.

2.4 Ansökan om utökning av rasregister – yttrande från specialklubb

Ansökan om utökning av rasregister sker på särskild blankett, på vilken önskemål om ras/raser framgår. Blanketten finns på www.skk.se eller rekvideras från SKKs utbildningsavdelning.

Förfrågan, som samtidigt är en presentation av domaren, skickas till berörd specialklubb för yttrande. Obs! I detta skede är det alltså **specialklubben** förfrågan ska gå till, inte rasklubben. Denna hantering underlättas om domaren tidigare eller i samband med förfrågan tar kontakt med ras-/specialklubb enligt ovan beskrivet i 2.1.

För ras där närvaro vid bruks-, jakt- eller vallhundsprov krävs (gäller ras där provmerit krävs för erhållande av SE UCh) ska närvarointyg för aktuell rasgrupp bifogas förfrågan. Berörd specialklubb kan även välja att godkänna annan typ av bruks-, jakt- eller vallhundserfarenhet även utan ett närvarointyg.

Specialklubben har tre månader på sig att inkomma med yttrande till SKK (utbildningsavdelningen) med kopia till domaren. Vid avslag ska klubben även skriftligen motivera detta och skälet ska delges den sökande. Har

klubben avslagit den sökande två gånger på samma ras, kan domaren hos DK begära omprövning av ärendet.

2.5 Närvarokrav för exteriördomare som önskar utöka sitt rasregister med bruks-, jakt- eller vallhundar

Närvarokravet gäller för ras där provmerit krävs för erhållande av SE UCh.

Som framgår ovan ska den blivande domaren ta kontakt med aktuell specialklubb för överenskommelse om deltagande vid bruks-, jakt- eller vallhundsprov alternativt jaktdag med praktisk jakt. Handledare ska vara auktoriserad provdomare eller av specialklubben särskilt utsedd handledare.

Vissa specialklubbar har godkänt att en videoförevisning under ledning av en av klubben utsedd handledare kan ersätta närvaro vid prov.

Närvarointyget ska bifogas domarens förfrågan om utökning av rasregister till specialklubben.

Berörd specialklubb kan även välja att godkänna annan typ av bruks-, jakt- eller vallhunderfarenhet.

I och med att specialklubben lämnar positivt yttrande över den sökande för en ras har klubben godkänt bruks-, jakt- eller vallhunderfarenheten för aktuell rasgrupp. Klubben kan dock även välja att tillstyrka med tillägget att närvarointyg måste inkomma till SKK innan auktorisation utfärdas.

2.6 Olika former för kunskapskontroll vid utökning av rasregister

När en domare anser sig färdig med sin utbildning på en ny ras och ett positivt yttrande från specialklubb erhållits kan domare begära kunskapskontroll/examination för utökning av sitt rasregister.

För närvarande finns i utbildningssystemet tre olika former som domare kan välja mellan.

- Elev- och aspiranttjänstgöring i ringen (2.7)
- Enskild examination vid utställning (2.8.a)
- Examination i anslutning till utbildningshelg, domarkonferens eller kvällar/helger (2.8.b)

2.7 Elev- och aspiranttjänstgöring vid utökning av rasregister

Domarelev och domaraspirant får inte äga, föra eller låta framföra hund, och inte heller inneha uppfödargrupp, den dag tjänstgöring sker och inte heller på annan dag under utställningen äga, föra eller låta framföra hund för domare där tjänstgöring skett eller ska ske.

En godkänd elevtjänstgöring och en godkänd aspiranttjänstgöring i ringen vid officiell utställning krävs för att auktorisation för en ny ras ska erhållas. Dessa två tjänstgöringar ska göras för två olika domare. Tjänstgöring ska göras på ett, för aktuell ras, gott antal hundar, dock minst fem. Generella bestämmelser för antalet hundar som elev/ aspirant har att bedöma för att tjänstgöringen ska kunna godkännas går inte att fastställa. Bedömningen avser båda könen och samtliga klasser. Elevtjänstgöring kan bytas ut mot deltagande i domarkonferens.

Elev- och aspiranttjänstgöringar i ringen kan göras vid officiell utställning inom Norden.

Elevdomare

Vidareutbildningens elevtjänstgöring kan göras för nordisk domare som varit auktoriserad exteriördomare i minst fem år och dömt aktuell ras minst fem gånger.

Aspirantdomare

Vidareutbildningens aspiranttjänstgöring får endast ske för domare som utsetts av

specialklubb i samarbete med DK. De utsedda aspirantdomarna ska ha varit auktoriserad exteriördomare i minst fem år och dömt aktuell ras minst fem gånger. Icke nordisk domare är inte behörig. Lista över examinatore/ aspirantdomare finns på www.skk.se eller kan erhållas från SKKs utbildningsavdelning.

Sökande som önskar elev- eller aspirant-tjänstgöring tar själv initiativet och kontaktar i god tid, dock senast sju dagar innan utställningen, berörd domare och arrangör för överenskommelse, samt förhör sig efter anmälningstidens utgång om antalet hundar i rasen och det totala antalet hundar som domaren ska döma. Det totala antalet hundar ska inte överstiga 80.

Den tillfrågade domaren bestämmer själv om han vill åta sig uppdraget som elev- eller aspirantdomare och i detta väger domaren bland annat in antalet hundar som anmäls.

Endast en elev och en aspirant, alternativt två elever, får tjänstgöra i ringen samtidigt. Detta inkluderar även passiv elev.

Meddelande om tjänstgöringen ska finnas anslaget vid ringen, vilket är elevens/ aspirantens ansvar att tillse innan tjänstgöringen påbörjas. Elevens/ aspirantens närvaro i ringen ska tydliggöras för publiken på lämpligt sätt, gärna muntligt genom ringsekreterarna.

Elev/ aspirant/ examinand kan tjänstgöra på maximalt tre raser per dag, undantaget raser med snittsiffra lägre än 3 enligt av DK framtagen lista över snittsiffror för deltagande hundar per ras över de senaste tre åren. Dispens kan dock ges för närbesläktade raser eller av särskilda skäl. Domare som har fastställd utbildningsplan för grupppallroundutbildning kan som elev/ aspirant/ examinand tjänstgöra på max fem raser per dag i aktuell grupp, undantaget raser med

snittsiffra lägre än 3 enligt av DK framtagen lista över snittsiffror för deltagande hundar per ras över de senaste tre åren. För deltagande vid domarkonferens som byts ut mot elevtjänstgöring gäller obegränsat antal raser per dag (det vill säga det antal raser som tas upp på konferensen den dagen).

Elevtjänstgöring

Domare som har elev i ringen kan själv avgöra hur elevtjänstgöringen ska fullgöras för att eleven ska kunna utbildas på bästa sätt, samtidigt som domaren kan bilda sig en säker uppfattning om elevens kunskaper. Domaren bör prova elevens förmåga att placera hundarna i en eller flera konkurrensklasser. Elevens prissättningar och placeringar får inte på något sätt göras offentliga.

Utlåtande

Domaren ska avge utlåtande över eleven på särskild blankett. På utlåtandet ska arrangören intyga att kontakt har tagits enligt reglerna (senast sju dagar innan utställningen), i annat fall godkänns inte tjänstgöringen.

Utlåtandet över eleven insänds av domaren till SKKs utbildningsavdelning, senast 8 dagar efter utställningen. Blanketten och frankerat kuvert adresserat till SKK tillhandahålls av eleven, alternativt kan utlåtandet skickas digitalt till utb@skk.se.

Eleven kan få ta del av domarens utlåtande via SKKs utbildningsavdelning.

Aspiranttjänstgöring

Aspirantdomaren förbereder sig genom att dokumentera 3–5 viktiga typbärande och funktionsavgörande tolkningar av viktiga delar i standarden. Detta ska göras innan man kommer till aspiranttjänstgöringen.

Övergripande frågor om rasen ifråga, t ex angående SRD, aktuella problem eller an-

vändningsområde, ska ställas till aspiranten antingen i inledningen av aspiranttjänstgöringen eller efter det att aspiranten är klar med sin muntliga bedömning.

Aspiranten ska självständigt bedöma och avge kritik över hundarna med kvalitetspris angivet. Vid utökning av rasregister bör aspiranten föra skriftliga anteckningar där det framgår kvalitetspris med motivering för 5-15 hundar, beroende på hur många som anmälts till den aktuella utställningen. Muntligt omdöme och prissättning lämnas om samtliga deltagande hundar. Konkurrensplacering ska anges i varje klass samt i BIR och BIM.

Aspirantens skriftliga anteckningar ska lämnas till ringsekreteraren innan domaren meddelar prissättningen. Aspiranten ska på samma sätt även redovisa sina konkurrensplaceringar. Aspirantens prissättningar och placeringar får inte på något sätt göras offentliga.

Efter varje klass redogör aspirantdomaren inför aspiranten sin syn på hundarna utifrån den prissättning och konkurrensplacering som aspirantdomaren själv gjort.

Utlåtande

De skriftliga anteckningarna ska tillsammans med de muntliga utvärderas noggrant av aspirantdomaren. Domaren ska avge utlåtande över aspiranten på fastställt formulär i enlighet med DKs instruktioner för aspiranter och examinatoreer. Domaren ska tydligt ange om aspiranttjänstgöringen är godkänd eller underkänd. På utlåtandet ska arrangören intyga att kontakt har tagits enligt reglerna (senast sju dagar innan utställningen), i annat fall godkänns inte tjänstgöringen.

Utlåtandet över aspiranten insänds av domaren till SKKs utbildningsavdelning,

senast 8 dagar efter utställningen. Blanketten och frankerat kuvert adresserat till SKK tillhandahålls av aspiranten, alternativt kan utlåtandet skickas digitalt till utb@skk.se.

Aspiranten kan få ta del av domarens utlåtande via SKKs utbildningsavdelning.

Detaljerad information finns i av DK fastställda instruktioner för aspirantdomare och examinatoreer.

Underkänd aspiranttjänstgöring

Vid underkännande kan ny aspiranttjänstgöring inte göras innan ny elevtjänstgöring godkänns och DK beslutat om aspirantkallelse. Ny aspiranttjänstgöring kan genomföras tidigast tre månader efter underkänd aspiranttjänstgöring alternativt examination. Har aspiranten fått underkänt betyg två gånger på samma ras, får ny tjänstgöring inte genomföras förrän efter tre år. Vid underkänd examination gäller att ny elevtjänstgöring måste göras, följt av aspiranttjänstgöring alternativt examination.

Auktorisation

DK utfärdar auktorisation när utlåtande över godkända tjänstgöringar inkommit.

Auktorisation meddelas såväl domaren som berörd specialklubb.

2.8 Examinationer

Allmänt om examinationens genomförande

Det finns två varianter av examination, vilka framgår av punkterna 2.8.a och 2.8.b nedan.

Examination genomförs med minst 5 hundar, helst 7-10 hundar, per ras för två examinatoreer varav den ena ska vara föreslagen av specialklubben. Lista över utsedda examinatoreer/ aspirantdomare finns på www.skk.se eller kan erhållas från SKKs utbildningsavdelning.

Även den andra examinatorn ska ha god erfarenhet av rasen i fråga. Intentionen är att i görligaste mån ha dels en specialist och dels en mer allroundbetonad domare som examinatorer.

Behörig examinator är nordisk domare som:

- Varit auktoriserad i minst fem år, räknat från första ras.
- Dömt aktuell ras minst fem gånger.

Examinatorerna förbereder sig genom att dokumentera 3–5 viktiga typbärande och funktionsavgörande tolkningar av viktiga delar i standarden. Detta ska göras innan man kommer till examinationen.

Övergripande frågor om rasen ifråga, t ex angående SRD, aktuella problem eller användnings-område, ska ställas till aspiranten antingen i inledningen av examinationen eller efter det att aspiranten är klar med sin muntliga bedömning.

Examinatorerna börjar med att tillsammans gå igenom hundmaterialet enligt anvisningar i DKs instruktioner för aspiranter och examinatorer. Aspiranten kallas sedan in och examinationen inleds med att samtliga hundar i rasen kallas in och får gå några varv runt ringen innan den individuella bedömningen börjar. Om flera aspiranter ska examineras vid samma tillfälle kan aspiranterna gå igenom hundarna samtidigt (men inte gemensamt). Aspiranten ombeds att gå igenom hundarna på samma sätt som vid en vanlig utställning, det vill säga avge kritik och tilldela kvalitetspris. Aspiranten bör föra skriftliga anteckningar där det framgår kvalitetspris med motivering på minst 5 hundar. Muntligt omdöme och prissättning lämnas om samtliga deltagande hundar.

Slutligen konkurransplaceras hundarna oavsett kvalitetspris. Examinatorerna kan fortlöppande ställa frågor till aspiranten.

Efter examinationen redogör examinatorerna inför aspiranten sin syn på hundarna utifrån den prissättning och konkurrensplacering som examinatorerna själva gjort. I denna genomgång är det ytterst viktigt att examinatorernas uppfattning och prissättning klart framgår för att aspiranten ska kunna förstå utfallet av examinationen, speciellt om den inte lett till godkänt resultat.

Utlåtande

De skriftliga anteckningarna ska tillsammans med de muntliga utvärderas noggrant av respektive examinator. Examinatorerna ska avge ett utlåtande över aspiranten på fastställt formulär i enlighet med DKs instruktioner för aspiranter och examinatorer. Examinatorerna ska tydligt ange om examinationen är godkänd eller underkänd.

Utlåtandet skickas av examinator senast 8 dagar efter examinationen till SKKs utbildningsavdelning, alternativt kan utlåtandet skickas digitalt till utb@skk.se. Aspiranten får senare kopia av utlåtandet.

Detaljerad information finns i av DK fastställda dokument gällande instruktioner för aspiranter och examinatorer.

Underkänd examination

Vid en underkänd examination kan ny examination alternativt aspiranttjänstgöring genomföras tidigast tre månader efter den underkända examinationen. Vid underkänd examination måste elevtjänstgöring genomföras innan eventuell ny examination.

Vid två underkända examinationer på samma ras får omexamination eller elev- och aspiranttjänstgöring i ringen inte ske förrän efter tre år.

Auktorisation

DK bekräftar auktorisation när utlåtande

över godkänd examination inkommit. Auktorisation meddelas såväl domaren som berörd specialklubb.

2.8.a Enskild examination vid utställning

Aspirant som genomför enskild examination vid en utställning får inte på aktuell utställning ställa ut eller visa hund för domare där examination skett eller ska ske, inklusive finaler.

Aspiranten väljer själv ut lämplig utställning där han/hon önskar få genomgå examination och där två tänkbara examinatoreer finns på plats och kontaktar i god tid, dock senast 7 dagar innan utställningen, SKKs utbildningsavdelning. Examinatorerna ska godkännas av DK. SKK kontaktar arrangören och bekräftar uppdraget till examinatoreerna, samt skickar utlåtandeblankett till aspiranten som medför denna till examinationen.

Examination sker efter avslutad ordinarie bedömning. Av examinatoreerna utsedd person (rasdomaren/examinator/annan lämplig person) väljer ut de hundar som anses lämpliga som examinationsmaterial. Aspiranten får inte följa bedömningen av aktuell ras vid utställningen.

Elev/aspirant/examinand kan tjänstgöra på maximalt tre raser per dag, undantaget raser med snittsiffra lägre än 3 enligt av DK framtagen lista över snittsiffror för deltagande hundar per ras över de senaste tre åren. Domare som har fastställd utbildningsplan för grupp-allround-utbildning kan som elev/aspirant/examinand tjänstgöra på max fem raser per dag i aktuell grupp, undantaget raser med snittsiffra lägre än 3 enligt av DK framtagen lista över snittsiffror för deltagande hundar per ras över de senaste tre åren. Examination vid utställning

kan normalt genomföras för max två raser per dag.

Examinationen genomförs i enlighet med punkt 2.8.

2.8.b Examination i anslutning till utbildningshelg, domarkonferens eller kvällar/helger

Examinationerna anordnas vanligtvis för flera domare per tillfälle och omfattar en eller flera raser per gång. Specialklubbarna är behjälpliga med hundmaterial.

Examinationstillfällena kan planeras med hjälp av domarnas önskemål och med hänsyn taget till examinatoreernas, aspiranternas och examinationshundarnas geografiska hemvist.

Anmälan till examination är bindande och till denna del att jämställa med ett domaruppdrag då plats och datum accepterats av aspiranten. Återbud accepteras endast vid tungt vägande skäl.

Examinand kan tjänstgöra på maximalt tre raser per dag, undantaget raser med snittsiffra lägre än 3 enligt av DK framtagen lista över snittsiffror för deltagande hundar per ras över de senaste tre åren. Domare som har fastställd utbildningsplan för gruppallroundutbildning kan som elev/aspirant/examinand tjänstgöra på max fem raser per dag i aktuell grupp, undantaget raser med snittsiffra lägre än 3 enligt av DK framtagen lista över snittsiffror för deltagande hundar per ras över de senaste tre åren.

Examinationen genomförs i enlighet med punkt 2.8.

Kvälls- och helgexaminationerna administreras av SKKs utbildningsavdelning i samarbete med berörd specialklubb.

2.9 Presentation av udda raser

Som presentationsras, kallas endast den ras som införs **ny** i Sverige, om inte särskilda skäl föreligger.

För i Sverige **befintliga** raser av liten numerär gäller regeln om vidareutbildning, d v s via examination eller elev- och aspiranttjänstgöring, alternativt **kan** följdauktorisering sökas enligt punkt 2.10.

Presentation av udda raser kan ske i anslutning till examination, domarkonferens eller utställning.

2.10 Följdauktorisering

Följdauktorisering för presentationsras kan beviljas domare med stor erfarenhet av exteriör-bedömning och som är auktoriserad på t ex minst hälften av de i aktuell grupp ingående raserna på vilka examination krävs, eller andra närliggande raser.

Vidare kan följdauktorisering ges domare som har erfarenhet av att döma den aktuella rasen – till exempel dömt rasen på dispens - eller om domaren innehar auktorisation för de flesta raser inom en specialklubb, och önskar följdauktorisering för andra närliggande raser inom samma specialklubb.

2.11 Kriterier för auktorisation av gruppallrounddomare

Auktorisation som gruppallrounddomare kan erhållas efter genomförd utbildningsplan samt att kriterierna för auktorisation som gruppallrounddomare enligt nedan uppfyllts. Alternativt kan auktorisation ges för domare som ej genomfört utbildningsplan men som ändå uppfyller kriterierna för auktorisation som gruppallrounddomare.

Domare som auktoriseras som gruppallrounddomare ska vara allmänt känd och respekterad i sin domargärning.

För att kunna ansöka om gruppallroundutbildning ska domaren ha dömt minst i 8 år efter auktorisation som exteriördomare, samt med mycket goda omdömen ha genomfört utbildning av enstaka ras på minst 10 raser. Domaren måste i aktuell rasgrupp vara auktoriserad för minst de raser i gruppen som DK anger för respektive grupp och ha god erfarenhet av att döma dessa. Vidare ska domaren ha så omfattande kynologisk kunskap, nationell såväl som internationell erfarenhet av bedömning, och sådana personliga förutsättningar att han/hon kan anförtros uppdraget att efter avslutat utbildningsprogram döma samtliga raser i gruppen.

Domaren ansöker hos DK om utbildningsplan som är treårig med uppföljning och som kan förlängas ytterligare ett år. Ansökan görs på särskild blankett där bland annat tidigare erfarenheter anges. Domaren kan ansöka om gruppallroundutbildning för en grupp i taget.

I planen får ingå max 30 raser. Planen utarbetas tillsammans med av DK utsedd ansvarig kontaktperson i enlighet med DKs anvisningar till kontaktpersoner.

Utbildningsplanen ska säkerställa att domaren kommer att uppfylla nedan kriterier för auktorisation som gruppallrounddomare, som innebär auktorisation för nedanstående:

- minst 2/3 av i Sverige representerade raser i gruppen, varav flertalet av auktorisationerna ska ha erhållits genom examination alternativt elev-/ aspiranttjänstgöringar.
- de fem, i Sverige, numerärt största utställningsraserna i gruppen (beräknas enligt tre års statistik för anmälningar till utställning).
- samtliga svenska raser i gruppen.
- sådana raser vilka representerar de olika

hundtyper vad gäller storlek, huvudtyp, kroppsbyggnad, hårlag, funktionssätt m.m. som finns i gruppen.

- raser som ägnas särskild uppmärksamhet ur hälsosynpunkt (d.v.s. raser som ingår i Särskilda Rasspecifika Domaranvisningar - ”SRD-raser”).

samt

- eventuella tillfällen för inhämtning av lämplig rasinformation, kontakt med specialklubbar, jakt-/bruksnävaro där sådan krävs med mera.

Ras-/specialklubben bör bistå domaren när så är önskvärt. Domaren ska ha kontinuerlig kontakt med ras-/specialklubb och hålla sig underrättad om vad som är aktuellt med respektive ras.

När domaren är klar med sin utbildningsplan rekommenderar kontaktpersonen att SKK/DK godkänner genomförd utbildning samt beslutar om auktorisation som gruppallroundmare för den aktuella gruppen.

När en utbildningsplan är konstaterad slutförd och därigenom auktorisation som gruppallrounder är utfärdad avgör DK när domaren efter ansökan kan genomföra utbildning i nästa grupp.

En domare kan bli auktoriserad som gruppallrounder för maximalt sex grupper, exklusive grupp 4. Efter detta behövs SKK/CS godkännande för att gå vidare med ytterligare gruppallroundutbildningsprogram, alternativt allroundutbildningsprogram. Utökning av rasregister med enstaka raser som inte leder till allrounddomarskap eller gruppallrounddomarskap ska dock fortsätta vara möjligt.

2.12 Riktlinjer för allrounddomare

En allrounddomare är en person med så omfattande kynologisk kompetens, erfarenhet av nationell såväl som internationell hundsport och med sådana personliga förutsättningar att han/hon kan anförtros att döma samtliga hundraser på utställning.

Domaren ska vara allmänt känd och respekterad i sin domargärning.

Dessa meriter ska kombineras med sådana kvalifikationer rörande praktiskt bedömningsarbete att följande huvudprinciper är uppfyllda:

- domaren ska ha auktorisation för och ha väsentlig praktisk erfarenhet av bedömning av alla existerande hundtyper
- domaren ska vara förtrogen med hundraser av varierande storlekar, huvudtyper, kroppsbyggnad, hårlag, funktionssätt m m
- domaren ska vara väl förtrogen med såväl rasspecifikt rörelsesätt som rasspecifikt mentalitet

DK anvisar efter godkännande från CS särskild utbildningsordning för aktuell domare.

Centralstyrelsen auktoriserar allrounddomare efter förslag från DK.

3. Till Sverige inflyttad domare

3.1 Anvisningar för tjänstgöring, auktorisation och utökning av rasregister för till Sverige inflyttad domare från annat FCI-land

En till Sverige inflyttad exteriördomare från annat FCI-land ska inom tre år efter flytten ansöka till SKK/DK om att överföra sin auktorisation till SKKs domarregister. Vid ansökan ska bekräftelse om auktorisation, inklusive raser, från det förra landets kennelklubb bifogas.

Så länge domaren är kvar i sitt gamla FCI-lands domarregister äger domaren rätt att vid utställningar inom SKK-organisationen döma de raser han/hon är auktoriserad för i det gamla hemlandets kennelklubb. Domaren måste klargöra för arrangörerna om dennes tjänstgöring kräver speciella språkkunskaper av övriga funktionärer. Domaren kan delta i fortbildning vid till exempel domarkonferenser om plats kan erbjudas och i så fall på egen bekostnad.

Efter beslut i SKK/DK om överföring till SKKs domarregister äger domaren rätt att delta vid domarkonferenser samt att utöka sitt rasregister enligt SKKs regler för detta.

3.2 Anvisningar för tjänstgöring, auktorisation och utökning av rasregister för till Sverige inflyttad domare från icke FCI-land

En till Sverige inflyttad exteriördomare från icke FCI-land kan inbjudas att tjänstgöra vid svenska utställningar på samma sätt som om han inbjudits från sitt hemland. Detta innebär att dennes kvalifikationer, rörande auktorisation och erfarenhet, bedöms på samma sätt som varje annan inbjuden utomnordisk domare. Detta förfaringsätt kan tillämpas så länge domarens auktorisation i hemlandet gäller.

Domaren kan delta i fortbildning vid till exempel domarkonferenser om plats kan erbjudas och i så fall på egen bekostnad.

Domaren måste klargöra för arrangörerna om dennes tjänstgöring kräver speciella språkkunskaper av övriga funktionärer.

Önskar domaren erhålla svensk auktorisation för de raser denne har i sitt hemland, så ska domaren ansöka om detta till DK, som därvid bedömer meriter och kvalifikationer i enlighet med innehållet i punkterna nedan, och eventuellt ålägger domaren komplettering. Efter detta har denne samma rättigheter till utökning av rasregister som andra domare med svensk auktorisation.

För att DK ska kunna acceptera domaren till svensk auktorisation krävs följande;

- Domaren ska ha uppehålls- och arbets-tillstånd i Sverige.
- Domarens språkkunskaper ska vara sådana att denne kan tillgodogöra sig regler, anvisningar och annat material, till exempel domarkompender, domarkonferenser, DKs protokoll med mera, på ett acceptabelt sätt. Vidareutbildning som domare sker på det svenska språket.
- Domarens grundutbildning i hemlandet ska vara av den kvaliteten att den motsvarar den svenska grundutbildningen och domaren ska ha väsentlig erfarenhet av att döma de raser denne är auktoriserad för i sitt hemland.
- Domaren förväntas vara nöjaktigt insatt i det regelverk som gäller för svensk hundsport i stort och utställningsverksamheten i synnerhet, det vill säga inhämtat kunskaper i följande publikationer; SKKs verksamhetsberättelse, Utställnings- och championatregler, Regler och riktlinjer för utbildning av exteriördomare samt Regler och anvisningar för exteriördomare samt domaretiska regler.

Om DK finner att den grundutbildning domaren genomgått i sitt hemland inte

motsvarar SKKs grundutbildning, så åläggs domaren att delta vid preparandkurs. Utökning av rasregister kan beviljas först efter godkänd preparandkurs.

Finner DK att domarens grundutbildning är bristfällig och att dennes erfarenhet av att döma är ringa, kan ansökan helt avslås och domaren föreslås i stället att starta sin domarutbildning i Sverige på samma villkor som andra som avser att bli exteriördomare.

Gäller från 2020-01-01

Regler och riktlinjer för utbildning av exteriördomare

SVENSKA KENNELKLUBBEN

HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

POSTADRESS Box 771, 191 27 Sollentuna
BESÖKSADRESS Rotebergsvägen 3, Sollentuna
TELEFONNUMMER 08-795 30 00
MEJLADRESS kansli@skk.se
WEBBPLATS www.skk.se

Stolt samarbetspartner sedan 1964